

Herinrichting Hurwenense uiterwaard

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop**

6 februari 2007 / rapportnummer 1388-135

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Gedeputeerde Staten van de
provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

uw kenmerk
2006-015085

uw brief
17 augustus 2006

ons kenmerk
1388-134/Ou/Be/ah

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Herinrich-
ting Hurwenense uiterwaard en de aan-
vulling daarop

doorkiesnummer
(030) 234 76 02

Utrecht,
6 februari 2007

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Herinrichting van de Hurwenense uiterwaard. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de geadviseerde aanvulling of het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Herinrichting Hurwenense uiterwaard

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Herinrichting Hurwenense uiterwaard en de aanvulling daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over de Herinrichting Hurwenense uiterwaard en de aanvulling daarop

uitgebracht aan college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Herinrichting Hurwenense uiterwaard,

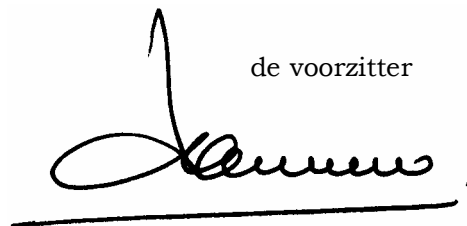
de secretaris

Handwritten signature of drs. B.F.M. Beerlage in black ink.

drs. B.F.M. Beerlage

de voorzitter

Handwritten signature of drs. H.G. Ouwerkerk in black ink, with a horizontal line underneath.

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 6 februari 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP	2
3. TOELICHTING OP HET OORDEEL	3
3.1 Waterstandverlaging	3
3.2 Alternatieven	4
3.3 Natuur	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 augustus 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 november 2006 waarin uitstel wordt verleend voor het uitbrengen van het advies
2. Kennisgeving in het Brabants Dagblad, het Carillon en De Toren d.d. 6 september 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Vanaf 1992 wordt er nagedacht over de wenselijkheid en mogelijkheid om in de Hurwenense uiterwaard via grootschalige ingrepen natuurontwikkeling mogelijk te maken. Daarbij is er een inspanningsverplichting voor waterstandsverlaging geformuleerd. De Dienst Landelijk Gebied (DLG) heeft als initiatiefnemer de opdracht van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland om hiervoor een inrichtingsplan op te stellen. Voor de besluitvorming over het inrichtingsplan is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Nadat het inrichtingsplan door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (coördinerend bevoegd gezag) en de minister van Verkeer en Waterstaat is goedgekeurd zal het plan als basis dienen voor de vergunningverlening.

Bij brief van 17 augustus 2006 heeft het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER¹. Het MER is op 8 september 2006 ter inzage gelegd². Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen en heeft deze betrokken bij haar advies.

Op grond van de Wet milieubeheer toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de herinrichting van de Hurwenense uiterwaard.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

Aanvulling

Na lezing van het MER had de Commissie een aantal inhoudelijke vragen over het MER. Deze vragen zijn in een memo verwoord die op 23 oktober 2006 aan de initiatiefnemer en bevoegd gezag is verstuurd. Op de vragen is 2 november schriftelijk geantwoord, waarna op 8 november 2006 een gesprek heeft plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek is geconstateerd dat het MER essentiële tekortkomingen bevat (zie volgende hoofdstuk). Naar aanleiding daarvan hebben de initiatiefnemer en bevoegd gezag besloten om een aanvulling⁵ op te stellen en de Commissie uitstel van advisering te verlenen⁶. Op 22 en 28 december 2006 is de aanvulling⁷ ontvangen. De aanvulling heeft niet ter inzage gelegen. Deze aanvulling was voor de Commissie wederom aanleiding om een toelichting te vragen, waarna op 12 januari 2007 een tweede gesprek heeft plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek is gezamenlijk geconstateerd dat op de vragen van de Commissie onvoldoende antwoord kon worden gegeven.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

De Commissie is van oordeel dat **in het MER inclusief de aanvulling daarop niet alle essentiële informatie aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. Daarmee biedt het MER samen met de aanvulling onvoldoende goede en bruikbare informatie om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming over het inrichtingsplan. De Commissie adviseert het MER aan te vullen door:

- te verduidelijken wat de doelstelling voor waterstandsverlaging is en aan te geven hoe de alternatieven op hun doelbereik beoordeeld moeten worden en welke onzekerheid daarbij hoort;
- een beschrijving en visualisering te geven van de verschillende alternatieven waarmee duidelijk wordt waar welke hoeveelheid grond vergraven wordt, wat de hoogte van de verschillende (deel)gebieden wordt en welke consequenties dit heeft voor de waterstanden en stromingen;
- een beschrijving van de gevolgen voor de (beschermde) natuurwaarden te geven die navolgbaar is uit de beschrijving van de inrichting.

In het volgende hoofdstuk worden bovengenoemde punten nader toegelicht.

---

⁵ Memo: Vragen van de Cie-m.e.r. n.a.v. het MER Herinrichting Hurwenense uiterwaard, 31 oktober 2006, dienst landelijke gebied.

⁶ Zie bijlage 1a.

⁷ Aanvulling/verduidelijking MER Hurwenense uiterwaard, ontvangen 22 december 2006. De Bijbehorende kaarten zijn ontvangen op 28 december 2006.

3. TOELICHTING OP HET OORDEEL

3.1 Waterstandverlaging

Doelstelling en randvoorwaarden van het project

De doelstelling van het voornemen wordt op verschillende plaatsen in het MER en de aanvulling anders beschreven. Daarmee is de doelstelling niet consistent en voor de waterstandsverlaging tegenstrijdig:

- natuurontwikkeling “de oorspronkelijke doelstelling” (blz 12);
- de doelstelling zoals geformuleerd in paragraaf 2.3 inclusief een taakstelling van 5,0 cm waterstanddaling⁸;
- tekstblok paragraaf 2.4: “de rivierkundige taakstelling voor de Hurwenense uiterwaard komt te vervallen”;
- een inspaningsverplichting tot waterstandsverlaging⁹.

Het is duidelijk dat de doel/doelen gedurende de looptijd van het project zijn gewijzigd, mede nadat een beslissing is genomen over de PKB Ruimte voor de Rivier. Niet duidelijk is:

- wat de uiteindelijke doelstelling van het project is;
  - in hoeverre de verschillende alternatieven voldoen aan de doelstelling;
  - hoe de alternatieven op hun doelbereik beoordeeld moeten worden.
- De Commissie adviseert te verduidelijken wat de doelstelling voor waterstandsverlaging is, een onderbouwing te geven voor de doelstelling en aan te geven hoe de alternatieven op hun doelbereik beoordeeld moeten worden.

Onzekerheid

Afgezien van de onduidelijkheid in hoeverre waterstandsdaling een doel van het project is, blijft onduidelijk hoe de alternatieven op dit punt onderscheidend zijn. Uit de aanvullende informatie en uit de gespreken met initiatiefnemer en bevoegd gezag is namelijk gebleken dat de onzekerheidsmarge waarschijnlijk in de orde van een aantal centimeters is. Daarmee is de onzekerheid even groot of zelfs groter dan de verschillen in waterstandsdaling tussen de alternatieven. Specifieke berekeningen over de Hurwenense uiterwaard die hierover uitsluitsel geven ontbreken echter.

- De Commissie adviseert berekeningen uit te voeren die duidelijkheid geven over de onzekerheid van het behalen van de doelstelling van waterstandsverlaging¹⁰.

---

⁸ Ook in de samenvatting wordt hier inconsequent mee omgegaan. De 5 cm waterstanddaling wordt als randvoorwaarde benoemd (blz 6); opgemerkt wordt dat MMA1 als enige aan de rivierkundige taakstelling van 5 cm voldoet (blz 11) en een alinea later wordt over MMA1 geconstateerd dat het niet voldeed aan de rivierkundige taakstelling.

⁹ Zie memo en aanvulling.

¹⁰ Geef bij de doelstelling aan met welke zekerheid de waterstandverlaging gerealiseerd moet worden. Om bijvoorbeeld 95% betrouwbaarheid van doelbereik te behalen is een extra inspanning nodig. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat bij een doelstelling van 5 cm waterstandsverlaging en een onzekerheidsband van 3 cm, bij realisatie uit moet worden gegaan 8 cm waterstandsdaling.

3.2 Alternatieven

Grondbalans, hoogteverschillen en meestromende nevengeul

De voorgenomen grootschalige ontgronding en de baggerspeciebergiging die mogelijk volgen uit het inrichtingsplan zijn m.e.r-plichtig. In de beschrijving van de alternatieven wordt echter niet duidelijk hoe groot de ontgravingen zijn en of grond van of naar buiten het plangebied wordt aan- of afgevoerd. Ook blijft onduidelijk wat de uiteindelijke inrichting¹¹ van het gebied zal zijn en waar en wanneer in de verschillende alternatieven meestromende nevengeulen ontstaan.

In de memo en de aanvulling is nader ingegaan op de hoeveelheid te vergraven grond en zijn kaartjes gegeven die een beeld geven over de hoogteligging van de verschillende alternatieven. Uit deze informatie blijkt dat in het tweede meest milieuvriendelijke alternatief (MMA2) twee keer zoveel grond wordt vergraven dan in het voorkeursalternatief (VKA). In het MMA2 ontstaat een brede lage geul, die volgens de aangeleverde hoogtekarten bij een gemiddelde waterstand in de rivier onder water zal staan. In afbeelding 5.13 van MMA2 in het MER wordt de uiterwaard buiten de zomerkade echter weergegeven als grasland met een geul ter plaatse van de zandwinput. In het VKA wordt daarentegen minder grond vergraven en in het MER afgebeeld (5.14) met een brede meestromende nevengeul. De afbeeldingen in het MER en de aanvullende informatie geven daarmee tegenstrijdige informatie.

Het MER geeft volgens de Commissie een onduidelijk beeld van de alternatieven die door initiatiefnemer en het bevoegd gezag in de aanvulling niet verhelderd is. Voor de Commissie is hiermee niet navolgbaar:

- wat de verschillende alternatieven inhouden op het gebied van grondverzet en grondbalans;
  - hoe de (deel)gebieden in de verschillende alternatieven van elkaar verschillen;
  - in welke alternatieven nu sprake is van een (permanent) meestromende nevengeul.
- De Commissie adviseert om:
1. een eenduidige beschrijving en visualisering te geven van de verschillende alternatieven, inclusief hoogtekarten met hoogtelijnen t.o.v. NAP;
  2. duidelijk te maken waar welke hoeveelheid grond vergraven wordt en wat de grondbalans van de verschillende alternatieven is;
  3. daarbij aan te geven welke consequenties dit heeft voor de waterstanden en stromingen bij verschillende karakteristieke afvoersituaties (bijvoorbeeld een laag, een hoog en een gemiddeld debiet) zodat bijvoorbeeld duidelijk wordt waar en wanneer een meestromende nevengeul te verwachten is.

---

¹¹ Bij de ontwikkeling van de zes inrichtingsalternatieven worden niet alleen varianten geschetst voor deelgebied A, dicht tegen het zomerbed van de rivier aan, maar ook voor de deelgebieden B en C tussen de winterdijk en de zomerkade. Het is de Commissie niet duidelijk hoe de variatie in inrichtingsmaatregelen in de deelgebieden B en C uiteindelijk in de beide MMA's en het VKA gekoppeld worden aan de keuzes voor de inrichting van deelgebied A.

Beheer en onderhoud

In de richtlijnen is gevraagd om een onderscheid te maken in de gevolgen in de aanlegfase en in de gebruiksfase, inclusief beheer. Een aspect dat ontbreekt in het MER is een beschrijving van het beheer en onderhoud van de verschillende alternatieven en de gevolgen daarvan.

- De Commissie adviseert om aan te geven:
  1. welke sedimentatie verwacht wordt in nevengeulen bij de verschillende alternatieven en welk rivierkundig onderhoud nodig is (aard en frequentie);
  2. wat het regulier beheer (bijvoorbeeld door begrazing) en het periodiek beheer (bijvoorbeeld verwijderen begroeiing) is van de verschillende alternatieven;
  3. welke gevolgen dit onderhoud en beheer hebben op met name bodem, water(standverlaging) en natuur.

3.3 Natuur

In de richtlijnen wordt gevraagd om aan te geven of de herinrichting kan leiden tot significante gevolgen. Bij de effectbeschrijving voor natuur wordt aangegeven dat alle alternatieven effecten hebben op bestaande en potentiële natuurwaarden (N1/N2) en/of verstoring van fauna in de aanlegfase (N4) tot gevolg hebben. In het MER wordt niet beoordeeld of de effecten gezien moeten worden als significante gevolgen. Verder wordt in de natuurtoets (bijlage 18) aangegeven: “Na het opstellen van een toetsingskader kunnen de verschillende alternatieven op significantie worden beoordeeld in een passende beoordeling.”

In de aanvulling is een nadere uitwerking van de effectbeoordeling op natuurwaarden gegeven die gebaseerd is op de beschrijving van de alternatieven. Hieruit blijkt dat effecten met “-“ beoordeeld, gezien moeten worden als niet significante negatieve gevolgen en effecten met “..“ beoordeeld gezien moeten worden als wel significant. Hieruit volgt volgens de aanvulling dat alleen MMA2 geen significante gevolgen heeft. Deze effectbeoordeling is gebaseerd op de aanname dat stilstaand openwater een betere rustplaats biedt voor watervogels waarvoor voor het Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd zijn. Aangezien voor de Commissie niet navolgbaar is hoe de alternatieven van elkaar verschillen op het gebied van vergravingen en waterhuishouding (zie 3.2) is de effectbeschrijving van natuur voor de Commissie ook niet navolgbaar.

Als op basis van dit MER een keuze wordt gemaakt voor een alternatief moet in de nadere uitwerking een Habitattoets worden uitgevoerd. Significante gevolgen dwingen tot overweging van andere alternatieven. Dit MER biedt daarvoor onvoldoende, onduidelijke en onnavolgbare informatie.

- De Commissie adviseert om op basis van een goede alternatiefbeschrijving een nieuwe natuureffectbeschrijving te maken. De Commissie adviseert daarbij om voldoende informatie op te nemen om (eventueel na de m.e.r.) de verschillende stappen van de Habitattoets te doorlopen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport Herinrichting
Hurwenense uiterwaard en de aanvulling daarop

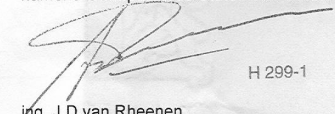
(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 augustus 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
	Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem
Commissie voor de Milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@gelderland.nl internet www.gelderland.nl	
datum 17 augustus 2006	zaaknummer 2006-015085	 Commissie voor de milieu-effectrapportage
onderwerp MER Hurwenense uiterwaard		ingekomen : 25 AUG. 2006
		nummer
		dossier 1388-67
		kopie naar : ll <i>Be</i>
Geachte heer/mevrouw,		
Op 18 juli 2006 hebben wij de MER voor de Hurwenense uiterwaard ontvangen. Bijgaand zenden wij u acht exemplaren van deze MER. De inspraakperiode is van 8 september 2006 tot en met 19 oktober 2006. Op 3 oktober 2006 vindt een informatie- en inspraakavond plaats in Dorpshuis De Kil te Hurwenen. De kennisgeving wordt gepubliceerd in het Brabants Dagblad, het Carillon en De Toren.		
Wij verzoeken u uw advies over het MER binnen negen weken uit te brengen.		
Hoogachtend, namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,		
		
H 299-1		
ing. J.D van Rheenen dienst Ruimte, Economie en Welzijn onderafdelingshoofd Vergunningen en Handhaving van de afdeling Landelijk Gebied		
bijlagen		
coll. -/ms code: 00182346.doc/EB		
inlichtingen bij	mw. G. van der Werff	doorkiesnr. (026) 359 95 79
e-mail	g.van.der.werff@prv.gelderland.nl	BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824 ABN * AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463 Postbank-girorekening 869762 BTW nr. 001825100.B03
verzonden	24 AUG. 2006	IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 november 2006 waarin uitstel wordt verleend aan de Commissie voor het uitbrengen van het advies

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND										
	Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem										
Commissie voor de Milieueffectrapportage T.a.v. de heer B. Beerlage, secretaris Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@gelderland.nl internet www.gelderland.nl											
datum 15 november 2006	zaaknummer 2006-015085	<table border="1"><tr><td></td><td>Commissie voor de milieu-effectrapportage</td></tr><tr><td>ingekomen :</td><td>21 NOV. 2006</td></tr><tr><td>nummer</td><td></td></tr><tr><td>dossier</td><td></td></tr><tr><td>kopie naar :</td><td></td></tr></table>		Commissie voor de milieu-effectrapportage	ingekomen :	21 NOV. 2006	nummer		dossier		kopie naar :	
	Commissie voor de milieu-effectrapportage											
ingekomen :	21 NOV. 2006											
nummer												
dossier												
kopie naar :												
onderwerp MER Hurwenense uiterwaard												
Geachte heer Beerlage,												
Naar aanleiding van het telefoongesprek van 15 november 2006 tussen u en mevrouw G. van der Werff geven wij u hierbij uitstel voor het geven van het toetsingsadvies over de MER voor de Hurwenense uiterwaard tot 31 januari 2007.												
De door u gevraagde aanvullende informatie sturen wij u uiterlijk 22 december 2006 toe.												
Hoogachtend, namens Gedeputeerde Staten van Gelderland												
												
H 299-1												
ing. J. D. van Rheenen dienst Ruimte, Economie en Welzijn onderafdelingshoofd Vergunningen en Handhaving van de afdeling Landelijk Gebied												
coll. -/ms code: 00218749.doc/RA												
inlichtingen bij e-mail verzonden	mw. G. van der Werff a.vander.werff@prv.gelderland.nl 20 NOV. 2006	doorkiesnr. (026) 359 95 79 BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824 ABN * AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463 Postbank-girotekening 869762 BTW nr. 001825100.B03 IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G										

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in het Brabants Dagblad, het Carillon en De Toren d.d. 6 september 2006

KENNISGEVING

Inspraak op het Milieueffectrapport ten behoeve van de herinrichting van de Hurwenense uiterwaard in de gemeente Maasdriel

Op 18 juli 2006 hebben wij van Dienst Landelijk Gebied te Arnhem het MER ten behoeve van de herinrichting van de Hurwenense uiterwaard ontvangen. Gedeputeerde Staten van Gelderland en Rijkswaterstaat directie Oost Nederland zijn het bevoegd gezag voor het beoordelen van dit MER. Gedeputeerde Staten van Gelderland coördineren de behandeling van het MER.

Terinzagelegging

Het MER ligt van 8 september 2006 tot en met 19 oktober 2006 ter inzage bij:

- de gemeente Maasdriel, tijdens de daar gebruikelijke openingsuren;
- de gemeente Zaltbommel, tijdens de daar gebruikelijke openingsuren;
- Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland, Gildemeestersplein 1 te Arnhem, op werkdagen van 9.00 uur tot 16.00 uur;
- de provincie Gelderland, in de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur.

Inspraak- en informatieavond

Op 3 oktober 2006 wordt om 19.30 uur een inspraak- en informatieavond gehouden in Dorpshuis De Kil, Dorpsstraat 5 te Hurwenen.

Inspraakreacties op het MER kunnen tot en met 19 oktober 2006 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van zaaknummer 2006-015085.

Nadere informatie

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw G. van der Werff van de afdeling Landelijk Gebied, telefoon (026) 359 95 70 en de heer H. Kreuwel van Dienst Landelijk Gebied, telefoon (026) 378 12 60. Bij mevrouw Van der Werff is een exemplaar van het MER verkrijgbaar.

Arnhem, 31 augustus 2006 -
zaaknummer 2006 - 015085

Gedeputeerde Staten van Gelderland
C.G.A. Cornielje - Commissaris van de Koningin
H.M.D. Brouwer - secretaris

provincie
GELDERLAND

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Dienst Landelijk Gebied, provincie Gelderland

Bevoegd gezag: het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (coördinerend) en de Minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: inrichtingsplan met in het vervolg eventuele vergunningverlening ingevolge de Ontgrondingenwet, de Wet milieubeheer en/of de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C16.1, C18.3. Daarnaast valt deze activiteit onder Bijlage II (categorie 10, f) van de Europese richtlijn m.e.r. (m.e.r.-beoordelingsplicht).

Activiteit: Het vergraven van de Hurwenense uiterwaard om natuurontwikkeling mogelijk te maken.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 23 oktober 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 23 december 2003

richtlijnen vastgesteld: 18 mei 2004

kennisgeving MER: 6 september 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 6 februari 2007

Bijzonderheden: In het richtlijnenadvies beveelt de Commissie aan om het MER te richten op:

- duidelijke afbakening van alternatieven; ten minste een alternatief waarbij de uiterwaard niet opnieuw “op de schop” hoeft vanwege de Spankrachtstudie;
- effecten op de bestaande natuur, op waardevolle landschappelijke elementen en patronen en op bodem en water en te voorzien van een goede samenvatting.

De Commissie is van oordeel dat in het MER inclusief de aanvulling daarop niet alle essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. De Commissie adviseert het MER aan te vullen door:

- te verduidelijken wat de doelstelling voor waterstandsverlaging is en aan te geven hoe de alternatieven op hun doelbereik beoordeeld moeten worden en welke onzekerheid daarbij hoort;
- een beschrijving en visualisering te geven van de verschillende alternatieven waarmee duidelijk wordt waar welke hoeveelheid grond vergraven wordt, wat de hoogte van de verschillende (deel)gebieden wordt en welke consequenties dit heeft voor de waterstanden en stromingen;
- een beschrijving van de gevolgen voor de (beschermd) natuurwaarden te geven die navolgbaar is uit de beschrijving van de inrichting.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. J.H. van den Berg
ir. Y.C. Feddes
dr. H.J.R. Lenders
prof. dr. ir. F.M. Maas
drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

drs. B.F.M. Beerlage.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	2006-10-09	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	2006-10-16
2.	2006-10-09	Adviesgroep Hurwenense Uiterwaard	Rossum Gld.	2006-10-16
3.	2006-10-03	Gemeente Maasdriel	Kerkdriel	2006-10-16
4.	2006-10-17	A.D. Mack Leane	Hurwenen	2006-10-19
5.	2006-10-16	A.M. Janmaat-Tammer	Hurwenen	2006-10-19
6.	2006-10-19	Soroptimistclub Bommelerwaard	Zaltbommel	2006-10-24

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Herinrichting Hurwenense uiterwaard en de aanvulling daarop

Vanaf 1992 wordt er nagedacht over de wenselijkheid en mogelijkheid om in de Hurwenense uiterwaard via grootschalige ingrepen natuurontwikkeling mogelijk te maken. Daarbij is er een inspanningsverplichting voor waterstandsverlaging geformuleerd. De Dienst Landelijk Gebied (DLG) heeft als initiatiefnemer de opdracht van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland om hiervoor een inrichtingsplan op te stellen. Voor de besluitvorming over het inrichtingsplan is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Nadat het inrichtingsplan door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (coördinerend bevoegd gezag) en de minister van Verkeer en Waterstaat is goedgekeurd zal het plan als basis dienen voor de vergunningverlening.

ISBN-10: 90-421-1943-8

ISBN-13: 978-90-421-1943-7